

VOCEA POPORULUI

№ 28 (1560)

ZIAR NAȚIONAL

VINERI, 25 AUGUST 2023

Pedagogii din nordul Moldovei se pregătesc serios de noul an școlar >>> p.2

PUBLICAȚIE PERIODICĂ A CONFEDERAȚIEI NAȚIONALE A SINDICATELOR DIN MOLDOVA

Securitatea socială la locul de muncă și soluționarea conflictelor >>> p.3

Actual

Mesaj de felicitare

Stimați dascăli, de Ziua cunoștințelor „Primul clopoțel”, consemnată pe 1 septembrie, în numele Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova și al meu personal, vă aduc sincere felicitări și urări de sănătate.

Sindicatelor, ca apărători ai drepturilor și intereselor dvs., precum și toți oamenii de bună credință, conștientizează că fără aportul fiecăruia dintre dvs., fără munca asiduă de zi cu zi, societatea noastră nu poate avansa pe calea progresului, pentru a avea un trai decent și o siguranță în ziua de mâine. În context, este semnificativ faptul că noi am declarat educația drept o prioritate a CNSM pentru acest an.

La acest început de an școlar, care va întoarce încă o filă în biografia dvs. de muncă, dar și va aduce noi speranțe învățăcelilor, discipolilor pe care îi pregătiți cu dăruire de sine, vă dorim multă putere de lucru, inspirație, răbdare și tenacitate. Să aveți parte de respect și dragostea celor din jur, să aveți liniște sufletească, bunăstare în familie, să vă bucurați de viață!

Cu respect,
Igor ZUBCU,
președintele CNSM

Următorul număr al ziarului „Vocea poporului” va apărea pe 8 septembrie.

Gustul dulce al copilăriei, resimțit în fiecare an pe 1 septembrie

”Să redăm prestigiul de altădată Pedagogului, care seamănă lumină și plămădește viitorul societății

Ilie LUPAN

Peste câteva zile, copiii se vor aduna la careu în curtea școlii pentru a deschide o nouă pagină din viața lor, care îi va apropia și mai mult de perioada răvnită de toți, chiar în subconștient, de a susține cu succes examenul maturității și de a porni în larg cu toate pânzele sus...

Cu siguranță, fiecare dintre noi păstrează în memorie prima zi de școală, primele ore cu prima învățătoare. De atunci, de

acolo, au pornit toate în viață, acumularea de cunoștințe, de experiență, de acolo își trag seva evenimentele frumoase, dar și cele triste, reușitele și poticnelile, toate care împletesc împreună un destin.

Se știe, cândva, satul (prin extensie, s-ar putea spune societatea) se ținea pe trei piloni: Învățătorul, preotul și primarul. Evenimentele de ultimă oră, poziția, pașii întreprinși de autorități, cu concursul și la insistența sindicatelor, ne dau sentimentul și încrederea că lucrurile se schimbă în bine,

Dascălul își recapătă prestigiul și importanța de altădată. Un lucru incontestabil: țările avansate, dezvoltate au un sistem educațional modern, puternic. Fiindcă toate: economia, știința, medicina, industria pornesc de la modul de organizare a învățământului. Mesajul transmis de ministrul nostru al Educației și Cercetării este fără echivoc: pedagogii vor fi susținuți, motivați financiar și în alt fel și nu oricine va fi admis la facultățile pedagogice, ci doar cei cu o medie înaltă la absolvirea liceului. Deoarece nu e pe puterile oricui

să lucreze la catedră și să educe tânăra generație.

Fiindcă grăunțele aruncat de Semănătorii de Lumină va da roade chiar azi, dar și mâine și mai târziu, în timp.

Astăzi, e mai actuală ca oricând ideea „prin noi înșine”! Da, putem să construim o societate normală, prosperă, dacă vom depune eforturi cu toții și vom susține domeniul educației, prezentul și viitorul nostru ca neam, ca și colectivitate de oameni care năzuiește să fie alături de popoarele civilizate, în familia Uniunii Europene.

2023 ABONAREA CONTINUĂ

DRAGI CITITORI!

Sperăm foarte mult să rămânem împreună și în 2023, fiindcă doar astfel putem face o publicație de calitate.

Abonament: 1 lună - 25,80 lei; 3 luni - 77,40 lei; 12 luni - 283,80 lei.

Opinii

Atragerea specialiștilor în învățământ necesită o salarizare motivantă

Sindicaliștii susțin că salariul mediu în Educație trebuie să fie egal cu cel mediu pe economie. Potrivit acestora, pentru a atrage tinerii profesioniști în domeniul Educației, este nevoie de alocat cel puțin 7% din Produsul Intern Brut al țării. De cealaltă parte, autoritățile precizează că educația reprezintă o prioritate pe agenda guvernării, și că bugetul destinat pentru sistemul de învățământ va crește.

Atragerea specialiștilor în sistemul de învățământ necesită o salarizare motivantă, a declarat Ghenadie Donos, președintele Federației Sindicale a Educației și Științei, într-o emisiune la Radio Moldova. Potrivit acestuia, este nevoie ca salariul mediu în educație să fie egal cu cel mediu pe economie. Totodată, el a precizat că cel puțin șapte la sută din Produsul Intern Brut al țării ar trebui să fie destinat educației.

„Salariul mediu în educație trebuie să fie egal cu salariul mediu pe economie. Nu cerem mult. Dar salariul mediu pe econo-

mie e de peste 11 mii de lei, iar în educație e 8700 de lei. Adică e vorba de 80% din salariul mediu pe economie. Înțeleg că situația actuală din țară este precară, dar sperăm că se va ajunge și la problema de bază, motivarea financiară a pedagogilor. Atragerea specialiștilor se face prin salarizarea motivantă”, a menționat Ghenadie Donos.

De cealaltă parte, Liliana Nicolaescu-Onofrei, președinta Comisiei parlamentare pentru cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, a subliniat că, din cauza războiului și a pandemiei, unele fonduri pentru educație au fost redirecționate spre alte domenii. Dânsa a subliniat că, în prezent, pentru sistemul de învățământ sunt alocate 5-6% din PIB.

„Noi întotdeauna am avut cel mai mare procent din PIB direcționat către educație și doar în perioada pandemiei și a crizei energetice, în care am ajuns din cauza agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei, multe fonduri au fost direcționate din bugetul național spre alte domenii. În acest an, fondurile pentru Educație, inclusiv pentru salarizare, au crescut cu 24%. Da, este adevărat, încă nu suntem la asigurarea salariului mediu pe economie și în educație, dar acest lucru se poate obține”, a afirmat Liliana Nicolaescu-Onofrei.

Precizăm că, începând cu noul an școlar 2023, cadrele didactice din învățământul general vor fi remunerat în baza unei noi modalități de calculare a sporurilor specifice. În limita bugetelor de care dispun, administrațiile instituțiilor vor putea acorda sporuri mai mari pentru dirigenție, verificarea lucrărilor scrise de elevi, administrarea cabinetelor și activitățile în care sunt încadrați copiii cu cerințe educaționale speciale. Sporurile vor constitui în total cel mult 10% din bugetul anual destinat salarizării cadrelor didactice, precizează Ministerul Educației într-un comunicat.

Cor. VP

Planuri

Pedagogii din nordul Moldovei se pregătesc serios de noul an școlar

Perioada sfârșitului lunii august este una „fierbinte” pentru cei din sistemul educațional – cadrele didactice, conducerea instituțiilor de învățământ, părinții, autoritățile publice locale etc. Se face tot ce este necesar pentru ca școala sau grădinița să primească copiii pentru a le oferi o educație de calitate, aceasta fiind pilonul, garanția dezvoltării societății.

În acest context, în zilele de 21-23 august, instituțiile de învățământ din raionul Briceni au fost supuse evaluării în vederea pregătirii de noul an școlar. Membrii comisiei ronale, constituită din reprezentanți ai Consiliului raional, Direcției de învățământ, ai organizației sindicale (Consiliul raional Briceni al FSEȘ), au fost atenți la condițiile sanitare-igienice, de siguranță a copiilor, de asigurare didactică, dar și la nevoile profesionale ale cadrelor didactice.

Ministerul Educației și Cercetării a elaborat mai multe politici educaționale în interesul angajaților din sistemul învățământului, însă este necesar să explicăm esența și beneficiul acestora pentru pedagogi. Oricum, pe parcurs pot apărea diferite probleme, provocări, dar suntem conștienți că noua conducere a ministerului este deschisă

să ne audă și să ia în considerare propunerile, recomandările din partea noastră.

Totodată, în aceste zile au avut loc reuniunile metodice cu cadrele didactice și managerii școlari în vederea organizării procesului educațional la disciplinele școlare în anul de studii 2023-2024, ateliere de lucru cu liderii sindicali din organizațiile primare din școlile și grădinițele raionului, la care am discutat despre politicile educaționale elaborate de MEC, despre acțiunile de promovare a intereselor angajaților din educație, despre Ghidul liderului organizației sindicale primare etc.

Pe 5 septembrie, în raionul Briceni va avea loc tradiționala Conferința pedagogică a cadrelor didactice, care este, de fapt, o platformă de dezbateri profesionale privind problemele și inițiativele din do-

meniul educației. Neapărat vom discuta despre reușitele școlare, vom analiza rezultatele obținute de instituțiile de învățământ în anul precedent de studiu, dar și problemele cu care se confruntă cadrele didactice.

Printre subiectele care vor fi discutate la atelierele de dezbateri și la Conferința pedagogică sunt modificările la Codul educației; evaluarea cadrelor didactice și acordarea sporurilor de performanță; utilizarea tehnologiilor informaționale în domeniul educației; prevenirea violenței în școală; asigurarea incluziunii elevilor etc.

Participanții la Conferința pedagogică vor adopta o rezoluție care va conține obiectivele pentru noul an de studii 2023-2024 și indicații de monitorizare și evaluare.

Galina GUMEN, președinta Consiliului raional Briceni al FSEȘ

Atelier de lucru

Managementul sindical constituie un factor de bază al succesului

Se zice că dacă cunoști legile managementului sindical, ești puternic, dacă le și înțelegi – ești de neînfrânt. Acesta este motto-ul activului sindical din cadrul instituțiilor de învățământ din raionul Călărași, care s-a întrunit recent, în cadrul Atelierului de lucru cu genericul „Managementul sindical eficient – factor de bază al succesului”.

S-au discutat realizările, dar și problemele ce țin de activitatea sindicală în organizația primară.

„Membrii Comisiei de cenzori, activiști sindicali în calitate de formatori au dat tot ce-i mai bun și performant din experiența lor sindicală. Este vorba de Lucia Bricaru de la Liceul „Vasile Alecsandri” din Călărași, Valentina Stratan de la Gimnaziul Hârjauca, Lilia Negru de la Școala primară din Călărași, Ina Stratan de la Grădinița din Nișcani, Lilia Franțuz de la instituția de educație timpurie nr.2 „Guguță” din Călărași, precum și de Viorica Prețuza de la Gimnaziul din Săseni”, ne spune Tamara Damir, președinta Consiliului raional Călărași al Federației Sindicale a Educației și Științei.

S-a vorbit, în cadrul întrunirii, despre motivația angajaților de a deveni membri de sindicat, despre beneficiile care îi aduc un contract colectiv de muncă, dar și alte chestiuni. Toate având un singur scop: o viață prosperă, un salariu decent și siguranța zilei de mâine.

Nu s-au trecut cu vederea în cadrul discuțiilor problemele vechi cu care intră în noul an școlar cadrele didactice. Este vorba de remunerarea prea modestă a angajaților din sistemul educației, lipsa cadrelor didactice tinere, prevenirea proiectului Regulamentului ce ține de performanța și sporul specific al cadrelor didactice.

În raionul Călărași sunt peste 1500 de membri de sindicat din domeniul educației.

Galina MUNTEANU

3 ACTIVITATEA SINDICALĂ

Vocea tinerilor

Securitatea socială la locul de muncă și soluționarea conflictelor din colectiv

Membrii Comisiei de Tineret a Federației Sindicatelor din Comunicații (FSCM) s-au întrunit recent în incinta Institutului Muncii în cadrul unui seminar de instruire.

Activitatea a fost deschisă de către președinta FSCM, Elizaveta Iurcu, care le-a adus un mesaj de felicitare tinerilor sindicaliști cu prilejul Zilei Internaționale a Tineretului, urându-le succes, realizări grandioase, entuziasm și, ca întotdeauna, să fie auziți. Liderul sindical a adus la cunoștință agenda evenimentului și a menționat că subiectele seminarului au fost selectate conform cerințelor membrilor Comisiei de Tineret.

Maria Șargu, președinta Comisiei de Tineret a FSCM, a mulțumit membrilor comisiei pentru implicare și dăruire și a venit cu un îndemn către participanți, să se implice plenar în activitățile propuse.

Primul subiect abordat în cadrul seminarului a fost „Securitatea socială a tinerilor la locul de muncă”, relatat de Polina Fisticanu, șefa Departamentului protecție social-economică al CNSM. Tinerii au fost familiarizați

cu diverse aspecte din legislație, precum ar fi garanțiile acordate tinerilor la angajare în câmpul muncii, particularitățile muncii tinerilor de până la 18 ani, concediile persoanelor cu responsabilități în familie, concediile suplimentare plătite pe motive familiale etc.

Un alt subiect la fel de important pentru tineri, „Jurisdicția muncii: Managementul

conflictelor la locul de muncă”, a fost discutat de către formatorul Sergiu Suruceanu, jurist, vicepreședinte al Federației Lucrătorilor din Sfera Deservirii Sociale și Producției de Mărfuri „Sindindcomservice”.

Tinerii au fost instruiți cu privire la supravegherea și controlul respectării legislației muncii, managementul conflictelor la locul

de muncă, procedura de conciliere, greva, etapele conflictului colectiv. Pentru a însuși mai bine materialul prezentat, tinerii au fost antrenați în două grupe și au studiat cazurile de gestionare a conflictelor la locul de muncă, propuse de formator. În urma examinării situațiilor, participanții au identificat problema, au determinat care sunt drepturile și responsabilitățile angajatorului și cele ale angajatului și au propus soluții de gestionare constructivă a conflictelor de muncă.

La final de activitate, tinerii sindicaliști au organizat un flashmob în contextul motivării tinerilor din Republica Moldova, prezentând diverse sloganuri: „Fii campionul tinereții tale! Implică-te local și schimbă lucrurile global! Viitorul depinde de noi! Mai uniți, mai puternici!” etc.

În scopul aprecierii implicării tinerilor în activitate, președinta FSCM a înmănat certificate de participare și i-a îndemnat să continue să facă lucruri frumoase și să fie active în acțiune.

Jana ȘVEȚ, consilier pentru securitatea muncii și protecția socială la FSCM

Vocea femeilor

Membrele FSCM vor să-și cunoască drepturile și să fie protejate

În jur de 20 de femei sindicaliste din cadrul Comisiei de Femei a Federației Sindicatelor din Comunicații (FSCM), s-au întrunit, joi, 17 august, în cadrul unui seminar în incinta Institutului Muncii. În deschiderea activității, președinta FSCM, Elizaveta Iurcu, a salutat prezența femeilor sindicaliste la eveniment și a subliniat că subiectele incluse în agenda zilei au fost selectate în urma propunerilor lansate de către membrele Comisiei de Femei la ultima ședință.

”Participantele la eveniment au obținut cunoștințe în domeniul protecției social-economice a femeii

În cadrul acestui eveniment, participantele au obținut cunoștințe în domeniul protecției social-economice a femeii la locul de muncă, au fost familiarizate privind beneficiile primei de asigurare medicală obligatorie, drepturile și obligațiile beneficiarilor, lista me-

dicamentelor și a dispozitivelor medicale compensate. De asemenea, sindicalistele au fost informate despre serviciile și acțiunile implementate în domeniul de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM).

În calitate de formatori, la eveniment au fost prezenți Polina Fisticanu, expert al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, șefa Departamentului protecție social-economică al CNSM; Maia Radilov, șefa Direcției relații cu beneficiarii a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină (CNAM); Gabriela Jeleznii, șefa Direcției medicamente de la CNAM; Tatiana Cristafovici, șefa interimară a Direcției implemen-

țării politicii de ocupare de la ANOFM.

Membrele comisiei de femei au manifestat un interes sporit pentru subiectele abordate, adresând diverse întrebări experților și au înaintat propuneri privind planul de acțiuni al comisiei.

În scopul aprecierii participării active la activitate, președinta FSCM a oferit femeilor sindicaliste certificate de participare și le-a sugerat să transmită cunoștințele acumulate membrilor de sindicat din cadrul organizațiilor sindicale primare din care fac parte.

Seminarul de instruire se înscriseră în șirul de activități al Comisiei de Femei a FSCM.

Cor. VP

Modificări legislative

Concediul paternal: ce prevederi vor intra în vigoare la începutul anului viitor

În Monitorul Oficial din 18 august a fost publicată Legea nr. 241 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative, care conține modificări, inclusiv la Codul muncii, scrie monitorul.fisc.md.

Astfel, concediul paternal poate fi acordat integral sau divizat în până la trei fracțiuni, pe parcursul primelor 12 luni de la nașterea copilului. O fracțiune de concediu reprezintă cel puțin cinci zile calendaristice. Salariatul beneficiază de concediu paternal în baza cererii depuse cu cel puțin cinci zile înainte de fiecare fracțiune de concediu, cu excepția cazului în care perioadele fracțiunilor au fost stabilite în prealabil cu angajatorul.

În cazul taților care au adoptat copii, concediul paternal se acordă în baza unei cereri scrise, în primele 12 luni din ziua încuviințării adopției.

La cerere se anexează o copie a hotărârii instanței de judecată privind încuviințarea adopției și o copie a certificatului de naștere al copilului. În cazul în care a beneficiat de concediul plătit, tatăl care a adoptat nu are dreptul la concediul paternal.

» ACCENTE

4

Cu marfă, dar fără bani

Fermierii nu își pot vinde cerealele din cauza prețurilor prea mici

Deși au obținut producții mai bune decât în anii precedenți, agricultorii se plâng că stau cu cerealele în hambare și nu au ce să facă cu marfa, pentru că prețul de vânzare este prea mic. Aceștia spun că piața este plină cu grâne din Ucraina, iar cei care vor să cumpere oferă prețuri mult prea mici, care nu le acoperă uneori nici cheltuielile suportate. Astfel încât agricultorii nu-și pot recupera nici măcar investițiile.

Sergiu Plămădeală din satul Cobîlea, raionul Șoldănești, lucrează 50 de hectare de teren. Ca să-și întrețină familia, crește porci și viței. Doar o parte din cereale le utilizează pentru hrana animalelor, restul recoltei o vinde.

„Am avut 50 de hectare, din care 20 însămantate cu grâu, pe care l-am dat cu 2,20 de lei kilogramul. Trebuia să plătesc rata la bancă, dar nici nu avem unde depozita marfa. Suntem mai mult în pierdere. Este foarte greu. Uneori îmi vine să pierd totul și să merg peste hotare. Numai pen-

tru îngrășăminte am plătit 17 mii de lei”, ne spune fermierul.

Muncește peste hotare și investește acasă

Într-o situație similară s-a pomenit și Sergiu Pietraru din același sat, Cobîlea. Muncește de ani buni în Franța și a decis să investească acasă, în agricultură. Și el stă cu hambarul plin cu cereale și nu știe ce să facă cu ele, pentru că nu ar vrea să le dea la un preț de nimic.

„Mai am încă 30 de tone de grâu și orz din anul trecut. Nu le-am vândut, pentru că prețul nu mi-a convenit, trebuia să îl dăruiesc. În anul acesta e exact aceeași situație. Nici jumătate din cheltuielile pentru motorină, îngrășăminte nu le-am acoperit. Cred că o să mă întorc în Franța și voi munci la străini, dacă pe noi nu ne ajunge capul să comercializăm producția noastră”, ni se plânge Sergiu Pietraru.

Și agricultorul Sergiu Ivanov din raionul Fălești spune că nu i s-a întămpiat niciodată să ajungă până la finele verii cu hambarele pline cu cereale.

„Dacă îl vând acum, eu răspund penal. Este legea prețului de cost, nu avem voie să vindem sub prețul de cost. Ce ne facem noi? Eu vreau să vând grâul, cum să nu îl vând? Dați un preț mai mare și îl vând tot, dar nu ai cui vinde. Am destul, am cantități mari, niciodată nu am avut așa cantități mari depozitate ca la ora actuală. Tot timpul îl vindeam, dar acum suntem între ciocan și nicovală, nu știu ce o să fie”, ne spune fermierul.

Recunosc problema, dar nu pot face nimic

Deși recunoaște că prețul cerealelor în acest an este prea mic, Ministerul Agriculturii susține că nu poate influența politica prețurilor, dar că depune eforturi pentru a subvenționa o parte din pierderile agricultorilor.

„Dacă ați observat, prețul la grâu a început cât de cât să crească, după ce Federația Rusă a ieșit din acordul vizând cerealele din Ucraina. Noi știm că la nivel global consumul de cereale a rămas același, ba din contră, s-a mărit. Producția de cereale s-a micșorat, respectiv, cerere trebuie să existe. Se preconizează că prețul la cereale va merge spre creștere”, susține Vasile Șarban, secretar de stat la Ministerul Agriculturii.

Preț de două ori mai mic

În vara anului trecut, un kilogram de grâu costa între patru lei și 50 de bani și cinci lei, de două ori mai mult față de vara aceasta. Anterior, fermierii au cerut Guvernului să

organizeze un „coridor verde” pentru exportul de cereale autohtone prin portul Giurgiulești. Marți, Cabinetul de miniștri a decis alocarea din Fondul de Rezervă a 200 de milioane de lei pentru fermierii care au avut pierderi la culturile de prima grupă în anul 2022. Banii vor fi distribuiți prin intermediul Agenției pentru Intervenție și Plăți în Agricultură, după colectarea cererilor de ajutor.

Cuantumul financiar stabilit pentru fiecare solicitant va facilita lucrarea și pregătirea terenului pentru perioada imediat următoare, va îmbunătăți situația financiară și nu va permite intrarea în insolvență a circa 3000 de fermieri, cu suprafețe în posesie de până la 1500 de hectare.

„Agricultura beneficiază de subvenții masive, de peste 1 miliard 700 de milioane de lei anual, pentru că ne dorim ca, gradual, acest sector să devină mai tehnologizat și mai puțin vulnerabil la provocările din exterior. Efortul enorm pe care îl depunem, împreună cu întreaga societate, va ajuta fermierii să depășească dificultățile financiare pe care le au”, a spus prim-ministrul Dorin Recean.

Potrivit datelor statistice, aceste ajutoare ar facilita lucrarea a circa 280 de mii de hectare de terenuri însămantate cu culturi de prima grupă (grâu, orz, ovăz). De asemenea, recent a fost aprobat Regulamentul privind repartizarea celor 4000 de tone de motorină donată de România. Potrivit Ministerului Agriculturii, în 2023, producția de grâu se ridică la 1,5 milioane de tone, aproape dublu comparativ cu anul trecut.

Galina MUNTEANU

Suport

Locuință socială asistată pentru tinerii rămași fără ocrotire părintească

Tinerii din Chișinău cu vârsta cuprinsă între 16 și 21 de ani, care își fac studiile în învățământul profesional tehnic secundar, preuniversitar și superior, au rămas fără ocrotire părintească și nu dispun de un loc de trai, pot accesa serviciul „Locuință socială temporară asistată” în cinci centre specializate.

„Beneficiarilor le vor fi acoperite în totalitate cheltuielile

Beneficiarilor le vor fi acoperite în totalitate cheltuielile de întreținere a locuinței și pentru alimentația zilnică, prin acordarea cardurilor alimentare gratuite.

Direcția generală pentru protecția drepturilor copilului a precizat că pentru a preveni separarea în locuințe sociale asistate pot fi plasate și cupluri de frați, dacă unul dintre ei este eligibil condițiilor programului, iar celălalt are cel puțin 14 ani. În total, 22 de fete și băieți, inclusiv copii și tineri refugiați, pot beneficia de „Locuință socială temporară asistată”. Într-un spațiu de găz-

duire pot fi plasați până la șase tineri. Copiii și tinerii din locuințe sociale asistate vor beneficia și de serviciile prestate de Centrul de resurse și suport pentru copii și tineri din cadrul direcției, vor participa la training-uri, ateliere, concursuri, programe de dezvoltare personală și profesională.

Inițial, tinerii sunt îndrumați de pedagogii sociali cum să facă menajul, îngrijirea individuală, autodeservirea, să prepare hra-

nă, după care, treptat, copiii sunt încurajați să facă activitățile individual, sub monitorizarea periodică a specialiștilor”, a precizat Tatiana Oboroc, șefa Direcției generale pentru protecția drepturilor copilului.

Reprezentanta de Țară UNICEF în Republica Moldova, Maha Damaj, a relevat că „sistemul de protecție a copilului trebuie, într-adevăr, să ofere asistență continuă pe durata existenței unei situații de dificulta-

te. Cu toate acestea, trebuie să pregătim și copiii și tinerii pentru o viață independentă”.

„Copiii și tinerii trebuie să fie pregătiți pentru o viață independentă

Maha Damaj a adăugat că importanța acestui serviciu social constă în acordarea copiilor și tinerilor care au ieșit din sistemul rezidențial sau din alte forme de protecție a asistenței pentru formarea deprinderilor de viață independentă, suport și consiliere în vederea continuării studiilor, susținere în procesul de integrare socio-profesională, facilitarea angajării în câmpul muncii.

Extinderea și consolidarea proiectului „Locuință socială asistată” se desfășoară în cadrul Memorandumului de înțelegere încheiat între Primăria Chișinău și UNICEF Moldova, care prevede acordarea asistenței tehnice pentru realizarea drepturilor copiilor și adolescenților din municipiul Chișinău.

Cor. VP

Zilele Diasporei

Cetățenii Republicii Moldova merită să trăiască într-o țară europeană

Peste 300 de cetățeni ai Republicii Moldova stabiliți în 24 de state au participat la Congresul Diasporei, care a fost organizat pe 18-19 august, la Chișinău.

Prezentă la eveniment, Maia Sandu, președintele Republicii Moldova, a vorbit despre ce s-a reușit să se facă pe problemele abordate de diasporă anul trecut. Astfel, taxele consulare au fost reduse cu 50%, au fost digitalizate unele servicii publice, semnătura electronică poate fi acum obținută la oficiile consulare și unele acte pot fi livrate prin serviciul MDelivery. De asemenea, a fost semnat acordul de roaming cu Uniunea Europeană și, începând cu 1 ianuarie 2024, tarifele vor începe să scadă. A crescut numărul țărilor cu care Republica Moldova are acorduri de protecție socială.

„Cu toții, și cei de acasă, și cei din diasporă, ne dorim ca Moldova să devină o casă bună și trăinică pentru toți cetățenii ei, din care să nu vrei să pleci, în care să vrei să revii. Vom munci împreună și în continuare, pentru ca acest lucru să devină realitate”, a conchis Maia Sandu.

Un panel de discuții cu genericul „Reușim acasă”, a avut loc la Diaspora Business Forum, organizat în cadrul Zilelor Diasporei. Antreprenori moldoveni, stabiliți peste hotare, și-au prezentat istoriile de succes, dar și impedimentele cu care se confruntă atunci când vor să investească în țara noastră. În cadrul forumului, s-a discutat în

mod special programele Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului, despre oportunități de implicare acasă, despre perspectivele de dezvoltare economică a Republicii Moldova.

Prezent la eveniment, ministrul Economiei, Dumitru Alaiba, a menționat că Republica Moldova mai are o serie de măsuri pe care trebuie să le întreprindă pentru a deveni mai atractivă din punct de vedere investițional.

„Muntele ăsta de birocrație, mai ales dacă ai dezvoltat o afacere într-o țară mai civilizată, nu ești obișnuit cu atâtea absurdități pe metru pătrat. Noi practic săptămânal avem câte o inițiativă care să taie din aceste birocratii. Evident că ele sunt multe. Noi

deja cu Ministerul Finanțelor am anunțat o inițiativă de eliminare a câtorva acte birocratice, ceea ce aduce antreprenorilor economii de jumătate de miliard de lei pe an. Dorim să facem ordine în raportare, să civilizăm controalele, pentru că aici este și corupție. Digitalizarea este marea noastră prioritate, pentru că vrem ca oamenii noștri să fie parte din societatea Republicii Moldova, oriunde s-ar afla ei, indiferent dacă au stat 5, 10 ani peste hotare. Investițiile înseamnă creștere economică, înseamnă locuri de muncă și exporturi, iar investițiile de azi au potențial de creștere în anul viitor”, a declarat Dumitru Alaiba.

Precizăm că Diaspora Business Forum a fost organizat în cadrul Zilelor Diasporei cu

sprijinul proiectului „Fondul de Consiliere în Politici”, finanțat de Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare și implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei în Moldova.

Activitățile din cadrul Zilelor Diasporei au culminat în seara zilei de sâmbătă, 19 august, cu spectacolul „Vă așteptăm acasă!”, organizat pe peronul Gării Feroviare din Chișinău. Evenimentul și-a propus să ofere o ocazie de întâlnire și comunicare tuturor celor care au trecut prin experiența despărțirii de casă sau de oamenii dragi, dar și prin experiența revenirii acasă după ani lungi de viață trăită peste hotare.

Cor. VP

Ajutor de la UE

Vouchere pentru electrocasnice energoeconomice oferite familiilor vulnerabile

Circa 50 de mii de familii vulnerabile vor primi vouchere pentru electrocasnice noi și eficiente energetic, cu suportul Uniunii Europene și PNUD Moldova. Anunțul a fost făcut de ministrul Energiei, Victor Parlicov, după ce Guvernul a aprobat două regulamente privind mărimea și modul de percepere a contribuțiilor de la cetățeni pentru programele de eficientizare a consumului de resurse energetice.

Programul de vouchere pentru electrocasnice prevede un suport financiar ce acoperă 80% din costul unui aparat mare (frigidier, aragaz electric, mașină de spălat rufe) asumat de proiect, în timp ce familia beneficiară va trebui să contribuie cu 20% din contravaloarea respectivului echipament. Prin intermediul platformei „EcoVoucher”, care se află în proces de definitivare și care este dezvoltată pe baza Sistemului informațional „Vulnerabilitatea energetică”, vor fi identificate familiile cele mai vulnerabile din punct de vedere energetic. De asemenea, vor fi oferite și vouchere gratuite pentru becuri LED. Costul total al programului este de 5,8 mln. dolari SUA.

Scopul Programului de vouchere este de a reduce consumul de energie electrică odată cu înlocuirea obiectelor de uz casnic mai eficiente decât cele deținute de familiile selectate, pentru ca în final consumatorii vulnerabili să achite facturi mai mici

În cazul celui de-al doilea program, de modernizare a sistemului intern de distribuție a agentului termic, va fi modernizată rețeaua de termoficare internă din cadrul a patru blocuri din orașul Chișinău, selectate în baza unui concurs public.

Partea de grant din cadrul proiectului implementat de PNUD Moldova și finanțat de Uniunea Europeană va fi la fel de 80%, asociațiile de proprietari vor achita o contribuție din valoarea lucrărilor de 20%, în maxim 12 luni de la finalizarea lucrărilor. Costul de implementare a prezentului program este estimat la un milion de dolari SUA. Și în al doilea caz, contribuția beneficiarilor va fi colectată de Agenția pentru Eficiență Energetică (AEE), bani ce vor fi refolosiți pentru alte inițiative similare.

În acest fel, autoritățile spun că cetățenii vor fi ajutați nu doar să facă rost de electrocasnice noi, dar și să facă economii la plata facturilor. Comercianții de electrocasnice afirmă că tehnica de ultimă generație consumă, în unele cazuri, și de trei ori mai puțin în comparație cu cea din perioada sovietică.

„De exemplu, să luăm mașina de spălat din prezent. Ea consumă cu mult mai puțin curent electric, pentru că are funcția de a măsura kilogramele de haine pe care le puneți la spălat. Astfel, ea funcționează după un anumit program care îi permite să consume

50 de mii de familii vulnerabile energetic își vor reduce facturile la energie datorită programului de vouchere destinate înlocuirii electrocasnicelor vechi cu altele noi

mai puțin curent electric”, a menționat Xenia Paladi, manager la un magazin de electrocasnice. Pentru asta nu trebuie decât să fim atenți la abțibilduri, afirmă specialiștii. „Ca să alegeți cea mai eficientă tehnică din punct de vedere economic, o să vă ajute acest abțibild. Pe el scrie ce cantitate de curent electric se consumă în timpul funcționării. Cel mai economic este indicat cu litera A și trei plusuri”, mai spune vânzătoarea.

Prevederile hotărârii de guvern urmează să fie aplicate pe parcursul perioadei de

implementare a programelor descrise. Este vorba de luna august curent – decembrie 2024. După valorificarea integrală a mijloacelor financiare alocate de către PNUD Moldova, în cadrul proiectului „Abordarea impactului crizei energetice în Republica Moldova”, Executivul urmează să asigure continuitatea finanțării inițiativelor respective prin continuarea programului de vouchere și crearea fondului pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial.

Galina MUNTEANU

»CONSULTAȚII

6

Economistul

Munca prin cumul și cumularea funcțiilor

Aș vrea să aflu în ce constă diferența muncii prin cumul de cumulare funcțiilor? Cum este remunerată munca prin cumul și cumularea funcțiilor? Cine are dreptul să presteze munca prin cumul? Sunt interdicții în vederea prestării muncii prin cumul?

Violeta Crihan, Bălți

Ana MOLDOVANU, consilier superior în Departamentul protecție social-economică al CNSM

Ce reprezintă munca prin cumul? Conform prevederilor alin. (1) art. 267 din Codul muncii, „Munca prin cumul reprezintă îndeplinirea de către salariat, pe lângă munca de bază, a unei alte munci, permanente sau temporare, în afara orelor de program, în temeiul unui contract individual de muncă distinct”. Particularitățile muncii prin cumul sunt următoarele:

- Munca prin cumul poate fi prestată atât în cadrul aceleiași unități, cât și în alte unități.

- Pentru încheierea contractului individual de muncă prin cumul nu se cere consimțământul angajatorului de la locul de muncă de bază.

- Contracte individuale de muncă prin cumul pot fi încheiate cu unul sau cu mai mulți angajatori, dacă aceasta nu contravine legislației în vigoare.

- În contractul individual de muncă se va indica, în mod obligatoriu, că munca respectivă se prestează prin cumul.

- Salariații angajați prin cumul beneficiază de aceleași drepturi și garanții ca și ceilalți salariați din unitatea respectivă.

- Durata concretă a timpului de muncă, a timpului de odihnă și a salarizării la locul de muncă prin cumul se stabilește în contractul individual de muncă.

- Salarizarea cumularilor se efectuează pentru munca realmente prestată sau timpul efectiv lucrat.

- Mărirea salariului tarifar sau a salariului funcției pentru cumulari, precum și mărirea premiilor, a sporurilor, adaosurilor și a celorlalte recompense, determinate de condițiile de salarizare, se stabilesc în contractul colectiv sau individual de muncă și nu pot depăși mări-

le prevăzute pentru ceilalți salariați din unitatea respectivă.

- Salariații care prestează muncă prin cumul beneficiază de un concediu de odihnă anual plătit conform funcției sau specialității cumulate, care se acordă concomitent cu concediul de odihnă anual de la locul de muncă de bază, indiferent de durata concediului la locul de muncă de bază.

- Totodată, salariatul beneficiază de un concediu suplimentar neplătit în cazul în care durata concediului la locul de muncă prin cumul și la locul de muncă de bază diferă.

- Plata indemnizației de concediu sau a compensației pentru concediul nefolosit se efectuează pornindu-se de la salariul mediu pentru funcția sau specialitatea cumulată, determinat în modul stabilit de Hotărârea Guvernului nr. 426/2004.

- În afară de temeiurile de bază de încetare a relațiilor de muncă, contractul încheiat cu salariatul care prestează muncă prin cumul poate înceta și în cazul încheierii unui contract individual de muncă cu o altă persoană care va exercita profesia, specialitatea sau funcția respectivă ca profesie, specialitate sau funcție de bază (art. 86 alin. (1) lit. s) Codul muncii).

- Angajatorul este în drept să concedieze salariații de la unitate în legătură cu lichidarea acesteia ori în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal în primul rând vizându-i pe cei angajați prin cumul (art. 88 alin. (1) lit. e) Codul muncii).

- La desfacerea contractului individual de muncă cu salariatul angajat prin cumul, în legătură cu lichidarea unității, cu reducerea numărului sau a statelor de personal sau în cazul încheierii unui contract individual de muncă cu o altă persoană care va exercita profesia (funcția) respectivă ca profesie (funcție) de bază, acestuia i se plătește o indemnizație de eliberare din serviciu în mărirea salariului său mediu lunar.

Există interdicții în vederea prestării muncii prin cumul?

În prezent, doar conducătorul unității de stat, inclusiv municipale, sau al unității cu capital majoritar de stat, nu poate să presteze muncă prin cumul la o altă unitate sau să cumuleze funcții la unitatea pe care o conduce, cu anumite excepții, și nu poate să facă parte din organele care exercită supravegherea și controlul în unitatea pe care o conduce.

Ce reprezintă cumularea de profesii (funcții)? Noțiunea de cumulare de profesii (funcții) este definită la art. 156 alin. (1) din Codul muncii, și anume: „salariaților care, în afară de munca lor de bază, stipulată în contractul individual de muncă, îndeplinesc, la aceeași unitate, o muncă suplimentară într-o altă profesie (funcție) sau obligațiile de muncă ale unui salariat temporar absent, fără a fi scutiți de munca lor de bază (în limitele duratei normale a timpului de muncă stabilite de prezentul cod), li se plătește un spor pentru cumularea de profesii (funcții) sau pentru îndeplinirea obligațiilor de muncă ale salariatului temporar absent”.

Particularitățile cumulării de profesii (funcții) sunt:

- În cazul cumulării de funcții nu se semnează un Contract individual de muncă separat, însă are loc modificarea Contractului de muncă de bază.

- Cumularea de profesii (funcții) se realizează prin acordul reciproc între salariat și angajator, pornind de la considerentul că o astfel de cumulare duce la schimbarea condițiilor de retribuție a muncii, fapt ce se admite prin semnarea de către părți a unui acord suplimentar.

- Actele care urmează a fi întocmite sunt: Acordul de cumulare a funcțiilor și Ordinul angajatorului privind modificarea contractului individual de muncă.

- Retribuirea muncii este numită spor, iar limita cuantumulului este stabilită de părți, dar nu poate fi mai mică de 50 la sută din salariul tarifar (salariul funcției) al profesiei (funcției) cumulate;

- Mărirea concretă a sporului pentru îndeplinirea obligațiilor de muncă ale salariatului temporar absent se stabilește în funcție de volumul real de lucrări executate, dar nu poate depăși 100 la sută din salariul tarifar sau de funcție al salariatului absent.

Cetățeanul și legea

Rubrica „Cetățeanul și legea” vine în ajutorul cititorului nostru care caută răspunsuri la întrebări de ordin juridic. Continuăm această tradiție pentru ca cititorii care sunt și salariați la diverse întreprinderi să nu se simtă vulnerabili din punct de vedere juridic în fața celor care încearcă să-i manipuleze. La întrebările primite la redacție va răspunde Ion PREGUZA, expert în Departamentul juridic al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, în fiecare luni și joi de la 14:00 până la 16:00. Ne puteți contacta și la linia fierbinte 0-800-800-20.

Executorul judecătoresc: statutul și activitatea acestuia

Vă rog să ne spuneți care sunt aspectele principale ale activității executorului judecătoresc, ce constituie abateri disciplinare și care este termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere disciplinară a acestuia?

Valentin Melnicuc, Chișinău

În primul rând, răspunderea disciplinară a executorului judecătoresc are particularitățile sale specifice, care o diferențiază de răspunderea disciplinară specifică relațiilor clasice de muncă reglementate prin Codul muncii. În al doilea rând, executorul judecătoresc nu are statut sau calitate de salariat.

Executorul judecătoresc este persoană fizică investită de stat cu competența de a îndeplini activități de interes public prevăzute de legislație.

În exercitarea atribuțiilor de serviciu, executorul judecătoresc, potrivit art. 2 alin. (1) din Legea nr. 113 din 17.06.2010 (Legea nr. 113/2010), este exponentul puterii de stat. Doar executorul judecătoresc licențiat și investit în condițiile legii poate efectua executarea silită.

”Executorul judecătoresc este independent în activitatea sa și se supune numai legii

Activitatea executorului judecătoresc nu este activitate de întreprinzător. Această activitate (a executorului judecătoresc) se desfășoară în condițiile legii, cu respectarea drepturilor și a intereselor legitime ale părților în procedura de executare.

Executorul judecătoresc este independent în activitatea sa și se supune numai legii. Orice imixtiune în activitatea de executare a documentelor executorii este inadmisibilă și atrage răspundere în condițiile legii.

Obligațiile executorului judecătoresc (de exemplu: să accepte toate cererile de punere în executare a documentelor executorii; să ofere părților în procedura de executare și reprezentanților acestora posibilitatea de a lua cunoștință de materialele procedurii de executare; să păstreze secretul comercial, fiscal și cel bancar, să nu divulge informațiile și faptele care i-au devenit cunoscute în procedura de executare; să dea dovadă de o înaltă cultură în activitatea profesională și să fie imparțial și altele), sunt determinate prin art. 8 din Legea nr. 113/2010.

Cu referire la abaterile disciplinare ale executorilor judecătorești, art. 21 din Legea nr. 113/2010 dispune că executorul judecătoresc răspunde disciplinar pentru săvârșirea unei abateri disciplinare.

Potrivit aceluiași articol din Legea prenotată, pentru executorul judecătoresc constituie abatere disciplinară: nerespectarea secretului profesional; încălcarea gravă sau sistematică a obligațiilor profesionale stabilite de lege; încălcarea modului și a termenelor de comunicare a actelor întocmite de executorul judecătoresc părților în procedura de executare și/sau reprezentanților acestora, neacordarea posibilității de a lua cunoștință sau de a efectua copii de pe materialele din dosarul de executare; tergiversarea sistematică sau neglijența gravă în efectuarea lucrărilor legate de procedura de executare; încălcarea, din motive imputabile executorului judecătoresc, a termenului de îndeplinire a acțiunilor procedurale sau refuzul nemotivat de a efectua acte de executare; încălcarea gravă a Codului deontologic; absența nejustificată de la birou mai mult de două zile lucrătoare consecutive și altele.

În ceea ce privește termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere disciplinară a executorului judecătoresc, potrivit alin. (1) al art. 21 prim din Legea nr. 113/2010, sancțiunea disciplinară se aplică în termen de cel mult trei ani de la data săvârșirii abaterii disciplinare de către executorul judecătoresc. Prin derogare de la prevederile acestei norme legale (alin. (1) al art. 21 prim din Legea nr. 113/2010), în cazul în care dintr-o hotărâre a unei instanțe judecătorești naționale sau internaționale rezultă săvârșirea unei abateri disciplinare de către executorul judecătoresc, sancțiunea disciplinară se aplică în termen de un an de la data devenirii irevocabile a hotărârii instanței judecătorești naționale sau internaționale.

Seminar internațional

Schimb de bune practici între sindicaliștii din organele de forță din Moldova și Turcia

„Activitatea sindicatelor și a partenerilor sociali în condițiile economiei de piață și a globalizării pieței de muncă” – a constituit genericul unui seminar internațional, organizat în perioada 12-20 august 2023 în orașul Ankara, capitala Turciei, la care au participat un grup de sindicaliști din cadrul Sindicatului „Demnitare” și Asociației Sindicale „Gardianul”, organizații membre ale Federației Sindicatelor din Moldova „Sindlex”.

Astfel, 25 de lideri sindicali din cadrul Inspectoratului General al Poliției și de la Agenția Națională a Penitenciarelor au fost familiarizați cu procedurile legislative și condițiile de muncă ale salariaților, membri de sindicat, din cadrul Sindicatului „Türk Metal”, unul dintre cele mai mari sindicate din Turcia.

Potrivit informațiilor oferite de Sindicatul „Demnitare”, participanții la această activitate au beneficiat de o informare teoretică și practică despre managementul sindical. Sindicaliștii au făcut schimb de experiență și de bune practici în ceea ce privește negocierea garanțiilor sociale pentru salariați.

Precizăm că sindicaliștii moldoveni au avut posibilitatea să participe la lucrările acestui seminar în conformitate cu prevederile Acordului de colaborare încheiat între Sindicatul „Demnitare” și Federația Internațională a Sindicatelor din Eurasia.

Amintim că anterior, în perioada 12-13 mai curent, un grup de sindicaliști din Turcia au participat la forumul „Marea familie sindical-polițienească”, organizat de către Sindicatul „Demnitare”, unde au fost abordate problemele cu care se confruntă salariații, membri de sindicat, din structurile de forță.

Colaborare

Chișinău și Kiev vor realiza proiecte de interes comun

Situația de securitate regională, în contextul războiului brutal al Federației Ruse împotriva Ucrainei, și subiectele actuale de pe agenda bilaterală au fost discutate la întrevederea premierului Dorin Recean cu omologul său ucrainean, Denis Shmyhal.

„Am convenit să dinamizăm o serie de proiecte bilaterale în domeniul precum cel economic, energetic, agricol, infrastructură și transport. Împreună, contribuim și la eforturile regionale de asigurare a securității alimentare, prin fortificarea cooperării pentru tranzitul mărfurilor ucrainene, restaurarea și îmbunătățirea infrastructurii de transport, rutiere și a căilor ferate, de care beneficiază inclusiv companiile din țara noastră”, a spus Dorin Recean.

Șeful Executivului de la Chișinău a reiterat sprijinul Republicii Moldova pentru reintegrarea teritorială a Ucrainei, menționând că țara noastră va contribui în continuare la implementarea inițiativei „Coridoarele solidarității”.

Oficialii au mai discutat despre procesul de realizare a agendei europene și progresele înregistrate de cele două țări în implementarea recomandărilor Comisiei Europene.

„Ca buni vecini, înaintăm cu pași hotărâți pe calea ireversibilă de aderare la UE, demonstrând, astfel, voința noastră comună de a construi societăți moderne, prospere și democratice în cadrul familiei europene”, a conchis prim-ministrul Dorin Recean.

Asistență

Acordarea gradului de vulnerabilitate energetică

Statul va verifica datele deținute de bănci, birouri de credit și alte instituții financiare în vederea asistării păturilor de populație săracă în sezonul rece. Vor fi instituite două categorii noi de vulnerabilitate energetică – „primară” și „extremă”. Proiectul de modificare a Legii privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice și a Legii cu privire la ajutorul social a fost votat de Parlament în lectura a doua de 54 de deputați.

Potrivit Direcției comunicare și relații publice a Parlamentului, acest instrument va permite identificarea celor mai vulnerabile gospodării din punct de vedere energetic și oferirea unor compensații mai mari la plata facturilor pentru consumul de energie în perioada rece a anului.

Documentul mai propune integrarea celor două instrumente de susținere a cetățenilor – a ajutorului pentru sezonul rece al anului și a compensațiilor la achitarea facturilor la energie – într-un mecanism

unic: plata compensațiilor la energie. În perioada rece 2022-2023, aproximativ 170.000 de familii au beneficiat de ambele plăți, completând două cereri în două sisteme informaționale separate.

Totodată, pentru a îmbunătăți echitatea sistemului, urmează a fi extinsă lista criteriilor care vor fi luate în calcul la determinarea gradului de vulnerabilitate energetică. În prezent, programul nu face distincție între adulți și copii, persoane cu dizabilități, locuitori ai mediului urban sau rural etc.

O altă problemă care va fi soluționată prin aplicarea prevederilor propuse este impactul redus al măsurii pentru locuitorii zonelor rurale care nu sunt racordăți

la surse de energie pentru încălzire. În funcție de circumstanțele gospodăriei, aceasta ar urma să beneficieze fie de compensație în factură, fie de o plată monetară din Fondul de Vulnerabilitate Energetică.

Adițional, pentru a avea o imagine mai clară a veniturilor familiei, se propune acordarea accesului autorităților la datele deținute de instituțiile bancare, birourile de credit și alte instituții financiare privind situația financiară a familiei. Această măsură este imperativă în condițiile unei cote importante a muncii nedeclarate și subdeclarată în economia Republicii Moldova.

Potrivit informațiilor existente, în perioada rece 2022-2023, 80% din gospodăriile din Republica Moldova, adică peste 600.000 de gospodării, au fost încadrate în categoria de vulnerabilitate energetică foarte ridicată. În anul 2023, pentru acordarea ajutorului în sezonul rece al anului și plata compensațiilor la resursele energetice familiilor defavorizate a fost prevăzută suma de 893,1 milioane de lei.

Pericol

ANSP: În R. Moldova crește numărul cazurilor de infectare cu Covid-19

Agencia Națională pentru Sănătate Publică (ANSP) a anunțat că, în ultima săptămână, pe teritoriul Republicii Moldova au fost înregistrate 138 de cazuri de Covid-19, de 2,4 ori mai mult decât săptămâna precedentă, când au fost raportate 54 de cazuri. Tot în ultima săptămână a fost înregistrat un caz de deces.

Potrivit ANSP, numărul de cazuri de Covid-19 în rândul copiilor de până la 14 ani în luna iulie a fost mai mare (nouă cazuri), comparativ cu luna iunie, când au fost înregistrate opt cazuri.

Epidemiologii reiterează că Covid-19 nu a dispărut și, având în vedere fluxul sporit la frontiera de stat, circulația cetățenilor pentru plecarea și revenirea din vacanță, formarea colectivităților de copii în instituțiile de educație timpurie și învățământ, reamintesc despre necesitatea respectării principalelor măsuri de protecție.

Printre acestea se numără distanța fizică între persoane de minimum un metru, evitarea locurilor aglomerate; respectarea regulilor de igienă a mâinilor, igienă respiratorie; a măsurilor sanitare la locul de muncă, cu aerisirea spațiilor închise și adresarea la medicul de familie la apariția primelor simptome ale infecției Covid-19 (febră, tuse, respirație dificilă, dureri în gât, dureri musculare).

Specialiștii ANSP anunță că vaccinarea împotriva Covid-19 rămâne a fi cea mai eficientă metodă de a evita cazurile grave de boală și deces.

Sărbătoare națională

Independența a creat noi oportunități pentru dezvoltarea statului nostru

Pentru cetățenii Republicii Moldova, Ziua Independenței este o sărbătoare importantă, prin care marcăm unitatea națională, valorile democratice și dragostea pentru Patrie. Independența a creat noi oportunități pentru dezvoltarea statului nostru pe cale democratică și pentru dezvoltarea economică. Libertatea, democrația și independența au fost principiile consacrate în Declarația de Independență.

Pe 27 august, când în anul 2023 se împlinesc 32 de ani de la proclamarea Independenței Republicii Moldova, în capitală vor avea loc mai multe evenimente culturale organizate de Guvern, informarea Direcția comunicare și protocol a Executivului.

Programul festivităților va începe la ora 8:30 cu depuneri de flori la statuia lui Ștefan cel Mare și la monumentul „Maica îndurerată”. Ulterior, conducerea țării va participa la ceremonia oficială de inaugurare a Sărbătorii Naționale „Ziua Independenței Republicii Moldova”, care va începe la ora 10:00.

Pe parcursul zilei, în Piața Marii Adunări Naționale vor avea loc concerte de fanfară în interpretarea Orchestrei Prezidențiale a Republicii Moldova, a Orchestrei-

model a Inspectoratului General de Carabinieri al MAI și a Fanfarei Poliției de Frontieră.

În intervalul orelor 12:00-16:00, în spațiul verde din spatele Casei Guvernului, va fi organizat evenimentul „De vorbă cu cetățenii”, în cadrul căruia prim-ministrul Dorin Recean, membri ai Cabinetului de miniștri și șefii ai agențiilor de stat vor discuta cu cetățenii despre programele guvernamentale și importanța implicării fiecăruia dintre noi în dezvoltarea unui stat prosper.

Pe scena din Piața Marii Adunări Naționale, vor evolua: Baletul Național „Joc”, Ansamblul folcloric „Romanița”, colective folclorice din țară, Orchestra simfonică a Filarmonicii Naționale „Sergei

Lunchevici”, Orchestra Națională de muzică populară „Lăutarii”, artiști cu nume de rezonanță în lumea întreagă, precum Alexandra Conunova (Elveția), Martina Meola (Italia), Pavel Efreimov (Germania), Lilia Istrati (România), Andrei Jiliovski (Franța), Geta Burlacu (Marea Britanie), Cezar Moldovanu (Moldova), pianistii Stanislav Jar & Laura Balicov (Olanda), tambalștii Ion Curteanu (Ungaria) și Alexandru Olaru (Moldova).

Festivitatea va culmina cu marea joc „Moldovenii când se strâng”. De asemenea, pe 27 august, în toate localitățile țării vor fi organizate manifestări dedicate Zilei Independenței.

Cor. VP

Valori de unicat

„La ceas aniversar”, o expoziție destinată iubitorilor de carte veche

„La ceas aniversar” este genericul expoziției dedicate cărților care în anul 2023 aniversază jubileul de la data publicării. Expoziția este organizată de Biblioteca Națională a Republicii Moldova, în perioada 7 august - 30 septembrie, în contextul marcării a 515 ani de tipar românesc.

În anul 1508, la Târgoviște, călugărul Macarie a tipărit prima carte – „Liturghierul”, a cărei exemplar facsimil poate fi văzut în expoziția dată. Tot aici se regăsesc și alte 12 cărți vechi religioase cu valoare de unicat pentru cultura română, imprimate în diverse centre tipografice din arealul românesc.

Lucrările aniversare expuse în cadrul expoziției îi ajută pe iubitorii de lectură să redescopere arta cărții medievale, tehnica de imprimare, să aprecieze meri-

tele tipografilor și efortul pe care aceștia l-au depus la realizarea operelor. Expoziția este destinată cititorilor iscoditori, curioși și, în special, iubitorilor de carte veche.

Cor. VP

Sport

Medalii pentru Republica Moldova la Campionatul Mondial de Lupte

Sportivii din Republica Moldova au cucerit trei medalii la Campionatul Mondial de Lupte, rezervat participanților de până la 20 de ani.

Rostislav Covali și Eugeniu Mihalcean au obținut bronzul, iar Alexandru Solovei a luat o medalie de argint, transmite stiri.md.

În categoria de până la 77 de kilograme, Alexandru Solovei (foto) a înregistrat patru victorii. În finală, însă, luptătorul de stil greco-roman din Republica Moldova a avut parte de un duel crâncen cu Alireza Abdevali. Iranianul s-a impus la limită și a triumfat, iar Alexandru Solovei a fost recompensat cu titlul de vicecampion și medalia de argint.

Rostislav Covali a obținut bronzul în categoria de până la 97 de kilograme. În finala mică a competiției, tânărul s-a dueltat cu armeanul Arshak Geghamyan, pe care l-a învins înainte de sfârșitul timpului regulamentar.

Ultima medalie pentru Republica Moldova a fost adjudecată de Eugeniu Mihalcean care a urcat pe podiumul de premiere în categoria de 86 de kilograme. El a luat bronzul, după ce l-a învins pe Mushegh Mkrtchyan, din Armenia. Campionatul mondial de lupte, rezervat sportivilor de până la 20 de ani, s-a organizat în Iordania.

Lotul Moldovei pentru meciurile cu Austria și Feroe

Selecționerul Serghei Cleșenco a anunțat lotul complet al Naționalei Moldovei, care va intra în cantonamentul de pregătire din perioada 3-5 septembrie 2023, dinaintea meciurilor cu Austria și Feroe.

Portari: Dorian Railean (Chindia Târgoviște, România), Cristian Avram (Araz-Naxçıvan, Azerbaidjan), Victor Straistari (Sheriff Tiraspol).

Apărători: Veaceslav Posmac (Boluspor, Turcia), Ion Jardar (FC Petrocub), Oleg Reabciuc (Spartak Moscova, Rusia), Vadim Boloșan (Milsami Orhei), Sergiu Platica (FC Petrocub), Ioan-Călin Revencu (FC Petrocub), Artur Crăciun (Puszcza Niepolomice, Polonia), Denis Marandici (Turan Tovuz, Azerbaidjan), Vladislav Baboglo (Olexandriya, Ucraina), Mihail Ștefan (Zimbru Chișinău).

Mijlocași: Artur Ioniță (Pisa Sporting Club, Italia), Vadim Rață (FC Voluntari, România), Mihail Caimacov (NK Slaven Belupo, Croația), Nichita Motpan (FC Fakel Voronej), Victor Stîină (Panserraikos FC Grecia), Serafim Cojocari (Unirea 04 Slobozia, România), Victor Bogaciuc (Chindia Târgoviște, România).

Atacanți: Ion Nicolaescu (SC Heerenveen, Țările de Jos), Vitalie Damașcan (Sepsi, România), Maxim Cojocaru (Chindia Târgoviște România), Virgiliu Postolachi (FC Grenoble Foot 38, Franța).

Naționala Moldovei va juca un meci amical cu Austria pe 7 septembrie, pe stadionul Oberosterreich din Linz (ora 21:30).

Iar pe 10 septembrie, tricolorii vor susține încă un meci din preliminariile Campionatului European 2024, contra selecționatei din Insulele Feroe. Partida va avea loc pe stadionul Torsvollu din Torshavn, cu începere de la ora 19:00.

VOCEA POPORULUI

Ziarul este înregistrat la Camera înregistrării de stat, numărul de înregistrare: 1004600040486 din 25.07.1995

Indice de abonare: 67798

Fondator:

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova

www.vocea.md
info@vocea.md

Abonamentul la ziar poate fi perfectat în orice oficiu poștal din RM sau direct în redacție.

Redactor-șef:
Ilie LUPAN,
tel.: 022266543

Secretar de redacție:
Anatol FIȘER,
tel.: 022266543

Contabil-șef:
Svetlana BĂLAN

Redactori:
Natalia HADĂRCA,
Galina MUNTEANU,
Redactor-stilizator:
Anghelina DUDULICA

Tehnoredactor:
Sergiu BALTAGA
Dezvoltator web:
Alexei OVCINICOV

Colegiul redacțional:
Ilie Lupan;
Sergiu Sainciuc;
Elizaveta Iurcu;
Margareta Streslian;
Nadejda Lavric;
Angela Otean.

Adresa redacției: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 129, et. IX.

Tipar: „Edit Tipar Grup” SRL
str. Fereideului 4, mun. Chișinău. Com.: 67

Redacția nu poartă răspundere pentru conținutul și corectitudinea anunțurilor publicitare. Textele marcate cu P (publicitate) și PP (publicitate politică) sunt publicate în regim de publicitate plătită.